

2_ 585/18.03.2010 г.
КСО ЧЛ.6, АЛ.11
ЗКПО – ЧЛ.204,Т.2

ОТНОСТНО: Деклариране на доходи и внасяне на вноски за социално и здравно осигуряване на средствата за СБКО

От изложената в писмото Ви фактическа обстановка става ясно, че през 2009г. по решение на Общото събрание на училището, полагаемите средства за СБКО са изплатени на две служителки под формата на социално подпомагане по повод продължително боледуване. Върху определените суми сте внесли 10% данък върху социалните разходи.

Въпросите които поставяте са :

1. Така получените от физическите лица суми подлежат ли на деклариране?
2. Върху получените суми следва ли да се внесат вноски за социално и здравно осигуряване?

С оглед изложената от Вас фактическа обстановка и предвид нормативната уредба изразявам следното становище:

На основание чл. 204, т.2 от Закона за корпоративното подоходно облагане /ЗКПО/ с данък върху разходите се облагат документално обосноващите социални разходи, предоставени в натура на работници и служители и лица, наети по договор за управление и контрол.

Определение на понятието "Социални разходи, предоставени в натура" е дадено в т. 34 от §1 от Допълнителни разпоредби на ЗКПО и това са „отчетените като разходи социални придобивки по чл. 294 от Кодекса на труда и предоставени по реда и начина, определени от чл. 293 от Кодекса на труда /КТ/ или от ръководството на предприятието ".

Изборът на конкретен начин за предоставяне на социални придобивки принадлежи на ръководството и в съответствие с разпоредбите на чл. 293 ал. 1 от КТ се определя с решение на общото събрание на работниците и служителите. За целите на ЗКПО е важно между работодателя и работниците и служителите **да не са налице парични взаимоотношения** под каквато и да е форма по отношение на получените социални придобивки.

Ако не е налице предоставяне в натура на социалната придобивка, то не следва да бъде заплащат данък върху разходите по чл.204, т.2 от ЗКПО, а приложение ще намери разпоредбата на чл.205 от ЗКПО. Съгласно същата, социалните разходи, които не са предоставени в натура, представляват доход на физическо лице и се облагат при условията и по реда на Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ).

Тези разходи, се включват в облагаемия доход по чл. 24, ал. 1 от ЗДДФЛ, с изключение на изброените в ал. 2 на същия член. На основание чл. 24, ал. 2, т. 10 от ЗДДФЛ в облагаемия доход от трудови правоотношения не се включват еднократните помощи за лечение, предоставени от работодателя за сметка на социалните разходи - до стойността на лечението. За да попаднат в обхвата на цитираната разпоредба, помощите предоставяни от работодателя на работниците и служителите е необходимо да отговарят кумулативно на следните три условия:

а/ Да са еднократни.

б/ Да са предназначени за лечение.

в/ Да са предоставени за сметка на социалните разходи.

В случай, че не отговарят дори на едно от гореизброените три условия, предоставяните от работодателя суми представляват облагаем доход по смисъла на

чл.24, ал. 1 от ЗДДФЛ, т.е. облагат се и се декларират по предвидените в закона правила за доходите по трудови правоотношения.

На основание чл. 6, ал. 11 от Кодекса за социално осигуряване / КСО/ върху средствата за социални разходи, давани постоянно или периодично пряко на лицата по чл. 4, ал. 1 в пари или в натура, се внасят осигурителни вноски в размера за фонд "Пенсии", определени съответно по реда на ал. 3, 4 и 5 от същата разпоредба, а за родените след 31 декември 1959 г. и за ДЗПО в Универсален пенсионен фонд.

Предвид уреденото по силата на чл. 40 ал. 1 т. 1 от Закона за здравно осигуряване уеднаквяване на осигурителният доход за държавното обществено осигуряване и здравното осигуряване, върху средствата за социални разходи се дължат и здравноосигурителни вноски.

Съгласно чл. 2, ал. 1 от Наредбата за елементите на възнаграждението и за доходите, върху които се правят осигурителни вноски, условие за начисляване на осигурителни вноски, осигурителни вноски се изчисляват и внасят върху сумите, изплатени или начислени и неизплатени за сметка на средствата за социални разходи пряко, постоянно или периодично на работниците и служителите в пари или в натура.

По силата на ал. 2 осигурителни вноски **не се изчисляват** и внасят върху средствата, предоставени за сметка на социалните разходи върху **еднократните** помощи в пари или в натура, изплатени на работниците и служителите за лекарства, **при продължително боледуване**, за раждане, при смърт на член от семейството или при други случайно настъпили събития.